

Jaaroverzicht 2016

*we share,
we care*

Onderzoeksgroep Forensische Geestelijke Gezondheidszorg

Missie

Onze missie als onderzoeksgroep is zorg en behandeling aan kinderen en jongeren met complexe problematiek te verbeteren, zodat zij beter in staat zijn hun vaardigheden en kwaliteiten te benutten in de maatschappij.

Ambitie

Met innovatief en grensverleggend klinisch onderzoek krijgen we meer zicht op de beschermende en risicofactoren, neuropsychologische en cognitieve beperkingen en de behandelvoortgang. Met de resultaten kan de zorg en behandeling van de kinderen en jongeren worden verbeterd. Op deze manier willen we voorkomen dat kinderen en jongeren in de toekomst (opnieuw) in aanraking komen met politie of justitie.

Onderzoeksthema's

De missie van de onderzoeksgroep hebben we vertaald in drie wetenschappelijke onderzoeksthema's:

1. Beschermende- en risicofactoren van problematisch gedrag

Doel van dit onderzoeksthema is om na te gaan op welke wijze kinderen en jongeren het beste geholpen kunnen worden zodat ze in de toekomst niet (weer) in aanraking komen met politie of justitie. Zo wordt bijvoorbeeld onderzocht welke factoren van invloed zijn op het wel of niet vertonen van risicovol gedrag. [Lees meer](#)

2. Neuropsychologische en cognitieve aspecten van gedrag

Binnen dit onderzoeksthema wordt gekeken hoe de informatieverwerking van kinderen en jongeren verloopt. Hoe wordt informatie verwerkt door de hersenen en wat gaat er niet goed in de verwerking bij kinderen en jongeren met bepaalde (gedrags-)problemen? [Lees meer](#)

3. Feedback en behandel succes

Binnen dit onderzoeksthema staat Routine Outcome Monitoring (ROM) centraal. Doel is om te onderzoeken op welke wijze het beste feedback gegeven kan worden om het behandel succes te vergroten en welke non-specifieke factoren daarbij van belang zijn. Zo wordt bijvoorbeeld onderzocht wat het beloop van de motivatie is bij jongeren met complexe problematiek.

[Lees meer](#)

Onderzoek in opdracht en overig onderzoek

Naast onderzoek vanuit de drie thema's doen we ook onderzoek in opdracht van andere organisaties. Soms wordt er ook onderzoek gedaan dat niet binnen een van de thema's valt. In beide gevallen is de voorwaarde dat het onderzoek past binnen onze missie en ambitie.

[Lees meer](#)

Praktijk en wetenschap gaan hand in hand

In het onderzoek van de onderzoeksgroep Forensische Geestelijke Gezondheidszorg staan kinderen en jongeren met complexe problematiek centraal. Hoe kunnen we de zorg en behandeling aan deze kinderen en jongeren verbeteren zodat zij beter in staat zijn hun vaardigheden en kwaliteiten te benutten in de maatschappij? Onze drijfveer voor het klinisch onderzoek dat wij doen, is om daarbij innovatief en grensverleggend te zijn om zo bij te dragen aan verbeterde diagnoses en behandelingen voor patiënten. Daarnaast staan bij ons onderzoek de implementatie van onderzoeksresultaten en de toegevoegde waarde die het heeft voor kinderen en jongeren voorop. Praktijk en wetenschap gaan dus echt hand in hand. In dit jaarverslag staan we stil bij de bijdragen die de medewerkers van de onderzoeksgroep hebben geleverd aan wetenschap, innovatie en evidence-based behandeling.

Wilt u meer weten over de medewerkers van de Onderzoeksgroep Forensische Geestelijke Gezondheidszorg? [Klik hier](#)

Kennis ontwikkelen én kennis delen

Binnen de onderzoeksgroep werken jonge en ervaren onderzoekers samen. Sommigen staan aan het begin van hun onderzoekscarrière; anderen hebben in 2016 een kroon op hun werk kunnen zetten door het afronden van hun proefschrift. In 2016 waren 11 onderzoekers bezig met hun promotieonderzoek met als (mede)-promotor prof. dr. Chijs van Nieuwenhuizen. Jeroen Dewinter en Audri Lamers hebben hun promotietraject succesvol afgerond en Emma Hofstra is met haar promotietraject gestart.

Externe subsidiegevers zoals ZonMw dragen bij aan onze ambitie om kennis verder te ontwikkelen en deze te delen met anderen. In 2016 is ruim 600 k€ aan externe financiering binnengehaald. Daarnaast zijn er acht internationale artikelen verschenen van onze hand en zijn er twee proefschriften en één rapport gepubliceerd. Dit jaar waren we ook actief op congressen: in totaal hebben wij negentien lezingen en/of workshops gegeven op (inter)nationale congressen. [Klik hier](#) voor een overzicht. Wilt u meer weten aan welke commissies, organisaties en redactieraden we een bijdrage leveren? [Klik hier](#)

Wetenschap, innovatie en evidence-based behandeling

Wetenschap, innovatie en evidence-based behandeling gaan binnen ons onderzoek hand in hand en kunnen niet los van elkaar worden gezien. Wetenschappelijk onderzoek is immers nodig om de waarde van innovatieve ideeën voor behandeling van jongeren te toetsen. Op deze wijze weten we of de innovatieve behandelingen ook daadwerkelijk effectief en efficiënt zijn. Zonder het toetsen van behandeling en innovatie in de praktijk hebben deze geen toegevoegde waarde voor de behandeling van jongeren met psychiatrische problemen. Binnen de onderzoeksgroep Forensische Geestelijke Gezondheidszorg worden ingevoerde vernieuwingen met behulp van wetenschappelijk onderzoek getoetst zodat we de effectiviteit van de aangeboden behandeling kunnen aantonen. Door op deze manier te werken, kan er topklinische zorg worden geboden.

Bij het wetenschappelijk onderzoek dat we doen en de subsidieaanvragen die we schrijven, wordt nauw samengewerkt met behandelaren, cliënten en ervaringsdeskundigen. Een mooi voorbeeld hiervan is de subsidieaanvraag “‘I need to Know’”. Ontwikkeling van een interactieve tool voor jongeren om meer zicht te krijgen op behandelresultaat”. Uit eerder onderzoek blijkt dat jongeren het niet erg vinden om een vragenlijst in te vullen; zij vinden het wel vervelend dat er geen of onvoldoende terugkoppeling volgt. Met de app INKT (vrij naar ‘I Need to Know’) maken ontwerpers samen met jongeren een tool waarmee een jongere op een eenvoudige manier resultaten van vragenlijsten kan bekijken. Hij of zij kan ook zelf informatie selecteren en/of een combinatie maken van alle ingevulde vragenlijsten. Deze app wordt ontwikkeld voor - en met - jongeren van 12 tot 18 jaar.

Onderzoeksprojecten

Systematische en objectieve registratie van cliëntgegevens

In het kader van Routine Outcome Monitoring (ROM) wordt een aantal vragenlijsten sinds 2005 structureel afgenomen bij cliënten van De Catamaran en bij begeleiders, docenten en behandelaren. Met deze verzamelde gegevens wordt het gedrag van cliënten inzichtelijk gemaakt en gevolgd in de tijd, zodat behandeling zo goed mogelijk kan worden afgestemd. Naast deze vragenlijsten worden demografische gegevens en risico- en beschermende factoren bij opname in kaart gebracht met behulp van de Structured Assessment of Violence Risk in Youth (SAVRY) en het Forensisch Profiel Justitiële Jeugdigen (FPJ).

Van deze gegevens wordt – passend binnen de wet- en regelgeving – dankbaar gebruik gemaakt door bijvoorbeeld Assistenten in Opleiding tot Specialist voor hun eindreferaat, GZ-psychologen in opleiding tot Klinisch Psycholoog en stagiaires voor hun masterscriptie. Wilt u meer informatie over onze stagiaires en hun scriptieonderwerpen? Klik dan [hier](#).

Jongerenparticipatie: we willen wel, maar hoe dan we dat nu eigenlijk?

Als jongere meepraten over de zorg in een instelling. Je hebt er recht op, maar het is niet altijd even vanzelfsprekend. Welke factoren bevorderen of belemmeren juist de jongerenparticipatie? Om dit te achterhalen, hebben we focusgroepen georganiseerd waaraan jongeren, behandelaren, managers en anderen hebben deelgenomen. Alle 36 deelnemers hebben de ForCA Quickscan (<http://forcaquickscan.nl/>) ingevuld. Uit de focusgroepen blijkt dat de jongeren al klaar zijn om te participeren en dat het personeel en de organisaties nog de nodige stappen moeten zetten om jongerenparticipatie goed in te bedden.

Uit de focusgroepen komt ook naar voren dat jongerenparticipatie pas mogelijk wordt wanneer er vanuit de organisaties de wil is om echt naar jongeren te luisteren en ze een stem te geven. Dit lukt alleen als iedereen betrokkenheid toont: de jongeren, hulpverleners, ondersteunende medewerkers en de managers. Om ze hiermee op weg te helpen, zijn er drie aanbevelingen meegegeven: (1) stel een coördinator jongerenparticipatie aan, (2) ontwikkel een training voor medewerkers en (3) maak het belang van jongerenparticipatie op alle niveaus duidelijk.

Evaluatie van het WKS-model

Mensen, jong of volwassen, willen zeggenschap hebben over het eigen leven, zelf het leven vorm geven en beslissingen nemen. Wanneer iemand in behandeling is, kan de zelfbepaling onder druk komen staan. Zelfbepaling is een centraal begrip in het WKS-model; een model dat is ontwikkeld door Willem Kleine Schaars. Het model is onder andere binnen de eenheid Kind en Jeugd omarmd als een manier waarop wij willen werken. Op verzoek van AKS-trainingen doen wij onderzoek naar de doeltreffendheid van het WKS-model binnen De Catamaran. In deze pilotstudie vullen jongeren voor en na het wekelijkse gesprek met hun zaakwaarnemer en procesbegeleider een vragenlijst in. Daarbij geven zij aan wat hun verwachting was van het gesprek, hoe het met ze gaat en hoe de gesprekken verlopen zijn. We willen onder meer gaan bekijken of de samenwerking tussen hulpverleners en jongeren tijdens de gesprekken verbetert.

De Houvast-methodiek: voor ouders die steun zoeken

Conflictsituaties tussen ouders en jeugdprofessionals komen regelmatig voor, zeker in de gedwongen jeugdzorg. Dit kan de zorg voor jeugdigen en hun gezin in de weg staan. De Houvast-methode van Stichting de Noodkreet draagt naar verwachting bij aan versterking van empowerment van ouders en een gelijkwaardigere relatie (alliantie) tussen ouders en jeugdprofessionals in de gedwongen jeugdzorg. Met behulp van een ZonMw-subsidie hebben we onder meer onderzocht of de Houvast-methodiek leidt tot een gelijkwaardigere alliantie met jeugdprofessionals.

Het project wordt in februari 2017 afgerond. De resultaten laten zien dat de Houvast-methodiek niet tot een gelijkwaardigere alliantie tussen ouders en jeugdhulpverleners leidt. Wel neemt de empowerment van de meeste ouders iets toe. De intensieve samenwerking met cliëntenorganisatie Stichting De Noodkreet hebben we als bijzonder ervaren. Als onderzoekers kregen we door deze samenwerking veel meer zicht op de gang van zaken in de veelbewogen praktijk van De Noodkreet. We zijn uitgedaagd om onze manier van werken telkens af te stemmen op de dagelijkse praktijk en behoeften van Stichting De Noodkreet. Andersom bood deze samenwerking de medewerkers van Stichting De Noodkreet de kans om kennis te maken met onderzoek en de manier van werken die daarbij hoort. Zowel de onderzoekers als Stichting De Noodkreet hebben veel voldoening gehaald uit deze bijzondere samenwerking.

Zorgmijding of een gebrek aan passende zorg?

In opdracht van de gemeente Tilburg is het afgelopen jaar in samenwerking met Tilburg University een onderzoek uitgevoerd naar mensen met complexe problemen en mensen met verward gedrag. In dit onderzoek is door het analyseren van patiëntdossiers gekeken wat de demografische kenmerken van deze mensen zijn, wat voor psychische en psychiatrische problemen zij hebben en of (en op wat voor manier) zij in aanraking zijn gekomen met politie en justitie. Tevens is de aanpak van mensen met complexe problemen, zoals deze nu wordt uitgevoerd door het Team Complexe Casuïstiek, onderzocht op basis van interviews. Deze interviews zijn zowel bij de professionals als met mensen met complexe problemen afgenomen. Begin 2017 wordt de start gemaakt met het onderzoek die als doel heeft om de innovatie in de aanpak van beide doelgroepen te vergroten. Op basis van ontwikkelingen die in Nederland en in de rest van de wereld plaatsvinden wordt samen met de gemeente gekeken welke innovatieve ideeën dit oplevert voor de gemeente Tilburg. Er heeft in het afgelopen jaar dus een heel nuttig en praktisch onderzoek plaatsgevonden en er ligt voldoende inspiratie voor het vervolgonderzoek. Maar eerst nog wordt begin dit jaar het onderzoeksrapport over het Team Complexe Casuïstiek aangereikt aan de burgemeester van Tilburg.

Getallen die een verhaal vertellen - Database De Woenselse Poort

Het project 'Dossierscoring' van De Woenselse Poort draait om het up-to-date houden van een wetenschappelijke database met gegevens van klinisch opgenomen cliënten van De Woenselse Poort. Met behulp van deze database kan wetenschappelijk onderzoek worden verricht, voor management doeleinden worden gebruikt. Gegevens die worden verzameld in de database worden op basis van de cliëntendossiers in kaart gebracht. Hierbij wordt informatie over de voorgeschiedenis van de cliënt meegenomen, denk aan eerdere behandelingen, belangrijke levensgebeurtenissen en eerdere delicten. De periode tijdens opname bij De Woenselse Poort wordt ook in beeld gebracht bijvoorbeeld: deelname aan therapieën en incidenten

Momenteel is voor het merendeel van alle cliënten de voorgeschiedenis up-to-date. Er wordt hard gewerkt om de gegevens van tijdens de klinische opname voor alle cliënten bij te werken. Dit is een hele klus, maar het doel is om hier eind 2017 een heel eind verder mee zijn.

Hulpbehoeften slachtoffers van partnergeweld beter in beeld: Kijken naar keuzes.

Het project 'Kijken naar keuzes' heeft als doel om de behoeften en keuzes van vrouwen die te maken hebben met (ex-) partnergeweld beter te begrijpen en hiermee een bijdrage te leveren aan het terugdringen van het geweld. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de Decision-Making in Abusive Relationships Interview (DIARI); een instrument ontwikkeld voor hulpverleners om gestructureerd de interventie behoeften van de cliënt in kaart te brengen. Hierbij wordt samen met de cliënt tevens gekeken naar haar besluitvorming in relatie tot haar partner en naar een plan van aanpak waarin de veiligheidsplanning wordt meegenomen.

De onderzoeksvraag is: "Verbeterd de hulpverlening voor vrouwelijke slachtoffers van partnergeweld door gebruik van de DIARI?" Er nemen vier organisaties, in totaal negen teams, deel aan het project. De deelnemende hulpverleners krijgen met hun team training in het gebruik van de DIARI, om vervolgens dit instrument in de praktijk te gebruiken. In 2017 zullen de andere teams worden getraind in het gebruik van de DIARI. Daarnaast volgen we de vrouwen voor langere tijd (vier interviews in één jaar) om te kijken hoe het hun vergaat: gekeken wordt naar de mogelijke herhaling van geweld, hun kwaliteit van leven en de hulpverlening die ze krijgen. In 2016 hebben we twintig vrouwen voor de eerste keer geïnterviewd; in 2017 willen we nog veel meer vrouwen vragen naar hun ervaringen en zullen we eerdere deelnemers nog drie maal interviewen.

Onderzoeksprojecten door promovendi

David Buitenweg: Ontwerpen, ontwikkelen en onderzoeken van een tool om kwaliteit van leven te meten

Mensen met psychiatrische problemen die zelf op een gemakkelijke en gebruiksvriendelijke manier hun kwaliteit van leven meten? Dat kan met de QoL-ME! Met deze innovatieve app hebben cliënten een flexibele tool in handen waarmee zij hun kwaliteit van leven op een gepersonaliseerde manier in kaart kunnen brengen. Het afgelopen jaar heeft voornamelijk in het teken gestaan van de ontwikkeling en technische uitwerking van de QoL-ME. In het begin van 2016 hebben we samen met cliënten gekeken naar testversies van de QoL-ME. Later in het jaar hebben cliënten zogeheten functionele ontwerpen getest. Op basis van hun feedback hebben wij het ontwerp steeds aangescherpt. Tevens hebben we in 2016 veel tijd gestoken in het bepalen van de onderwerpen waar we in de QoL-ME vragen over gaan stellen. Dit hebben we bijvoorbeeld gedaan met afbeeldingen van kwaliteit van leven die zijn uitgekozen door cliënten, familieleden en zorgprofessionals. De momenten waarop we de testversies van de app aan cliënten voorleggen, zijn altijd bijzonder. De feedback die we krijgen is bruikbaar en we krijgen vaak slimme tips van deelnemers. En het is niet alleen nuttig, maar ook gewoon erg leuk om de QoL-ME samen met cliënten te ontwikkelen.

[Klik hier](#) voor meer informatie over dit project.

Jeroen Dewinter: Sexuality in adolescent boys with Autism Spectrum Disorder – AFGEROND

Hoe gaan jongens met autisme om met seksualiteit? Hierover leven verschillende ideeën, gaande van het idee dat jongeren met autisme trager zijn in hun seksuele ontwikkeling, er helemaal niet mee bezig zijn of dat ze vaker ongepast of afwijkend seksueel gedrag stellen. Tot op heden is er echter amper onderzoek waarin jongens met autisme zelf werd gevraagd naar hun ervaringen, ideeën en verwachtingen.

Het proefschrift van Jeroen Dewinter is gebaseerd op onderzoek bij normaalbegaafde jongens met autisme, die bij aanvang tussen 15 en 18 jaar oud waren, vergeleken met jongens uit het gewone onderwijs in Nederland. Het onderzoek leverde meer gelijkenissen dan verschillen op tussen de jongens met autisme en de jongens in de algemene bevolking. Bijna allemaal hadden ze ervaring met verliefdheid, en met solo-seks. Net iets meer jongens met autisme hadden echter geen ervaring met een partner, omdat het hen niet interesseerde, maar ook omdat ze geen partner vonden of durfden te benaderen. De jongens met autisme en seksuele ervaring startten daar mee op vergelijkbare leeftijd als hun leeftijdgenoten.

De complexiteit van het leren over en omgaan met seksualiteit en relaties kwam wel naar voren, en een aantal jongens raakte in moeilijkheden. Dewinter pleit dan ook voor vroege en uitgebreide seksuele vorming van deze jongeren.

[Klik hier](#) voor meer informatie over dit project.

Ed Hilterman: The assessment of risk of recidivism in juvenile delinquents in Catalonia

Tussen 2005 en 2009 is in de justitiële jeugdsector in Catalonië (Spanje), de Structured Assessment for Violence Risk in Youth (SAVRY; Borum, Bartel, & Forth, 2003) geïmplementeerd. Deze implementatie heeft twee hoofddoelen: (1) verbetering van de taxatie van het risico op recidive en (2) de interventie met de jongeren baseren op relevante risicofactoren. Vanaf 2008 is de SAVRY in de gehele sector ingevoerd; sindsdien zijn er meer dan 20.000 risicotaxaties uitgevoerd. Het onderzoek richt zich in eerste instantie op de vraag of de SAVRY risicotaxaties inderdaad het door de jongeren zelf gerapporteerde antisociale gedrag voorspelt. Daarna gebruiken we de door begeleiders verrichte risicotaxaties om een aantal belangrijke vragen voor de dagelijkse praktijk te beantwoorden. Denk aan: zijn de risico- en protectieve factoren van de SAVRY even relevant voor vrouwelijke jeugddelinquenten als voor mannelijke jeugddelinquenten? Kunnen de risico- en protectieve factoren van SAVRY worden gebruikt om subgroepen te vormen met verschillende behandelindicaties? Is SAVRY in staat om verandering over tijd te meten? Het onderzoek is in de laatste fase en wordt in 2017 naar alle verwachting afgerond met een proefschrift. [Klik hier](#) voor meer informatie over dit project.

Emma Hofstra: Onze missie: het aantal zelfdodingen in Noord-Brabant verlagen met 20 procent

Eind december 2016 is het Regionale project suïcidepreventie Noord-Brabant van start gegaan. Aanleiding voor het project is het feit dat Noord-Brabant nu al twee jaar op rij landelijk op de 2e plaats staat met 312 zelfdodingen in 2015. Het doel van het project is om een keten van zorg te organiseren samen met GGD/en, gemeenten, huisartsen, spoedeisende hulpen, algemeen ziekenhuizen en GGz-instellingen in Noord-Brabant, om op die manier mensen die een risico lopen op het plegen van suïcide actief de helpende hand te kunnen bieden. Zestig procent van die zelfdodingen gebeurt bij mensen die niet in zorg zijn en daar willen vanuit dit onderzoek iets aan doen. Het streven is om het aantal zelfdodingen in Noord-Brabant met twintig procent te verlagen. GGzE is één van de GGz instellingen die aan het project deelneemt.

Dit project is gestart met een subsidie van ZonMw onder leiding van Christina van der Feltz-Cornelis, werkzaam bij GGz Breburg en bijzonder hoogleraar sociale psychiatrie aan Tilburg University. [Klik hier](#) voor meer informatie over dit project.

Lisette Janssen-de Ruijter: Het leven na opname bij De Catamaran in beeld

Het doel van het promotieproject 'Trajecten en profielen van jongeren voor, tijdens en na opname in een (forensische) jeugdpsychiatrische kliniek' is om (a) meer zicht te krijgen op de kenmerken van de cliëntenpopulatie van De Catamaran, (b) meer inzicht te krijgen in de factoren die de kwaliteit van leven van jongvolwassenen na opname kunnen voorspellen, en om (c) inzicht te krijgen in behandel succes in termen van recidivecijfers van oud-clieënten van De Catamaran en in factoren die crimineel gedrag na opname kunnen voorspellen. Om deze doelen te kunnen behalen, hebben we de afgelopen zes jaar hard gewerkt en veel gegevens verzameld. Op dit moment zijn bijna alle (benodigde) gegevens binnen en konden we beginnen met de volgende stap: de analyse van alle gegevens. We hopen te ontdekken welke cliënten na opname een tevreden leven leiden zonder nieuwe delicten te plegen en wat mogelijke oorzaken hiervan zijn.

We vinden het belangrijk om de resultaten van ons onderzoek te bespreken met de praktijk en daarom hebben we afgelopen jaar een aantal focusgroepen georganiseerd. In de focusgroepen met het behandelteam van De Catamaran bleek dat onze eerste resultaten herkenbaar waren en werd er gebrainstormd over de meerwaarde van deze kennis voor de praktijk. In de focusgroep met cliënten kwam naar voren dat we dezelfde waarden nastreven: de juiste behandeling voor elke individuele cliënt. [Klik hier](#) voor meer informatie over dit project.

Alexa Rutten: Jeugdigen met autisme spectrum stoornissen die delicten plegen; weten we al meer?

Na afronding van het overzichtsartikel over autisme bij jeugdige en volwassen delinquenten is duidelijk geworden dat er sprake is van een complexe relatie waarbij zowel de gebruikte diagnostische instrumenten en de bestudeerde onderzoekspopulaties, als ook co-morbiditeit en type delict een rol spelen.

Halverwege 2016 is de instroom van jongens bij wie een Autisme Quotiënt (AQ), is afgenomen afgerond. Deze resultaten worden in 2017 uitgewerkt. Verder is het de bedoeling dit jaar het artikel af te ronden over het onderzoek met pro justitia rapportages, waarbij gekeken is of er bij jongens met de diagnose ASS dan wel ADHD, die ervan verdacht zijn een delict te hebben gepleegd, sprake is van oververtegenwoordiging van bepaalde delicten. De individuele cliënt met Autisme Spectrum Stoornis (ASS) die een delict gepleegd heeft, waarbij bepaalde symptomen vanuit ASS een rol hebben gespeeld, blijft boeien; zowel vanuit mijn dagelijks werk als behandelaar, als vanuit mijn wetenschappelijk onderzoek en dit maakt voltooiing hiervan waardevol. [klik hier](#) voor meer informatie over dit project.

Externe promovendi

Neis Bitter: Hoe effectief is het systematisch rehabilitatiegericht handelen?

Een randomized controlled trial

[klik hier](#) voor meer informatie.

Mariëlle Blanken: Sturen op maatschappelijke waarde

[klik hier](#) voor meer informatie.

Audri Lamers: Routine Outcome Monitoring and the Parent-Team alliance in child psychiatric day and inpatient treatment

AFGEROND

[klik hier](#) voor meer informatie.

Peter Nouwens: Onderzoek naar de risico - en protectieve factoren o.a. in de opvoeding van en in gezinnen met jongeren met een lichte verstandelijke beperking

[klik hier](#) voor meer informatie.

Lise Prop: Evaluatie van het adolescentenstrafrecht

[klik hier](#) voor meer informatie.